

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Commissievergaderingen
Agenda**

COMMISSIE VOOR WELZIJN, GEZONDHEID EN GEZIN

Vrijdag 9 oktober 2026 – Aansluitend op de Plenaire vergadering

Brussels Hoofdstedelijk Parlement – Lombardstraat 69 – zaal 206

Voorzitter: Mevrouw Najima El Arbaoui

1. Samengevoegde interpellatie en vragen om uitleg (R.v.O, art. 59, 6, c)

- Interpellatie van mevrouw Najima El Arbaoui tot mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over voldoende en kwaliteitsvolle Nederlandstalige kinderopvang
- Vraag om uitleg van mevrouw Sonja Hoylaerts aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de kwaliteit van Nederlandstalige crèches in Brussel
- Vraag om uitleg van mevrouw Imane Belguenani aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de problemen in Brusselse kinderdagverblijven volgens inspectieverslagen van zorginspectie
- Vraag om uitleg van de heer Benjamin Dalle aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de kwaliteit van Nederlandstalige kinderopvang in Brussel

Samenstelling van de commissie

Vaste leden

Mevrouw Celia Groothedde

Mevrouw Lotte Stoops

Mevrouw Najima El Arbaoui

De heer Gilles Verstraeten

De heer Sven Gatz

Plaatsvervangers

De heer Stijn Bex

De heer Emile Luhahi

De heer Fouad Ahidar

De heer Mathias Vanden Borre

Mevrouw Imane Belguenani

Type vraag: **Interpellatie**
Van: Najima El Arbaoui
Datum van indiening: 9/09/2026

Aan: **Elke Van den Brandt**

Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Van “continue monitoring” naar controleerbare resultaten: hoe garandeert de VGC voldoende én kwaliteitsvolle Nederlandstalige kinderopvang?

Mevrouw de collegevoorzitter,

Op 3 april ondervroeg ik u over het tekort aan Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. U erkende toen dat de uitdaging groot is. U berekende dat er, om voor 80 procent van de betrokken kinderen van 0 tot 3 jaar opvang met inkomenstarief te voorzien, ongeveer 4.550 bijkomende plaatsen nodig zijn.

U waarschuwde tegelijk dat gesubsidieerde plaatsen zonder voldoende personeel niet effectief beschikbaar zijn. U sprak toen over mogelijke “de facto leegstand”. U verwees ook naar een eerdere uitbreidingsronde waarbij 90 procent van de plaatsen naar één organisator ging, omdat andere organisatoren onvoldoende draagkracht hadden.

Toen ik vroeg hoe de vooruitgang zou worden opgevolgd, antwoordde u dat er sprake was van “continue monitoring”.

Vijf maanden later is het moment gekomen om die woorden aan de werkelijkheid te toetsen. Want monitoring die geen problemen tijdig zichtbaar maakt en niet leidt tot concrete bijsturing, blijft een administratieve formule. Deze Raad heeft nood aan cijfers, beslissingen en resultaten.

Drie kernbevindingen :

1.de kwaliteitssignalen zijn ernstig.

Uit een gezamenlijke analyse van BRUZZ en Knack van meer dan 3.300 inspectieverslagen blijkt dat 34 van de 146 geïnspecteerde actieve Nederlandstalige crèches in Brussel sinds 2022 minstens één advies tot handhaving kregen. Dat is 23 procent, tegenover ongeveer 10 procent in Vlaanderen en 11 procent in Antwerpen en Gent.

Bij 11 Brusselse crèches werd ook tijdens het meest recente inspectiebezoek nog een advies tot handhaving gegeven.

Een advies tot handhaving betekent niet automatisch dat een volledige crèche slecht functioneert. Het betekent wel dat Zorginspectie ernstige of talrijke tekortkomingen vaststelde die strengere opvolging door Opgroeien rechtvaardigen.

Dat zijn geen details die we naast ons kunnen neerleggen. Het zijn signalen die een bestuur dat spreekt over “continue monitoring” moet kennen, analyseren en vertalen in beleid.

2.De problemen gaan verder dan administratie.

In 41 Brusselse crèches werden problemen rond veilig slapen vastgesteld. Bij 66 crèches waren er problemen met de registratie van aanwezige kinderbegeleiders. In twaalf gevallen

waren er te veel kinderen per begeleider. Bij de helft van de crèches met een advies tot handhaving sprak het personeel volgens de analyse onvoldoende Nederlands.

Dit gaat dus niet alleen over formulieren of administratieve tekortkomingen. Dit gaat over veilig slapen, personeelsbezetting, toezicht en de kwaliteit van de Nederlandstalige dienstverlening. Wie tegelijk meer plaatsen wil creëren, moet kunnen aantonen dat de basisvoorwaarden vandaag op orde zijn.

3. De uitbreiding moet nog worden waargemaakt.

Vlaanderen mikt op ongeveer 1.000 bijkomende Brusselse plaatsen tegen 2030. Binnen een eerste oproep zijn alvast 450 nieuwe inkomensgerelateerde plaatsen voor Brussel voorbestemd. Tegelijk blijft de sector kampen met personeelstekorten, beperkte organisatorische draagkracht en infrastructuurproblemen.

Aankondigingen zijn echter geen plaatsen. Een toegewezen subsidie is geen geopende opvang. Een vergunde capaciteit is geen beschikbare plaats voor een gezin.

De centrale vraag is daarom niet hoeveel plaatsen worden aangekondigd, maar hoeveel plaatsen werkelijk openen, voldoende personeel hebben en kwaliteitsvol en veilig zijn.

Ik erken dat Zorginspectie bevoegd is voor inspecties en dat Opgroeien instaat voor vergunning en handhaving. Maar dat ontslaat de VGC niet van haar verantwoordelijkheid. De VGC heeft een belangrijke lokale regierol: ze ondersteunt organisatoren, investeert in infrastructuur, zoekt locaties en is betrokken bij capaciteitsuitbreiding.

Wie mee uitbreidt, moet ook kunnen aantonen dat die uitbreiding uitvoerbaar en verantwoord is. Daarom heb ik zes vragen:

1. Monitoring

U sprak op 3 april over “continue monitoring”. Beschikte de VGC vóór de publicatie van het BRUZZ-Knackonderzoek over een geconsolideerd beeld van deze kwaliteitssignalen?

Zo ja: welke beleidsmaatregelen heeft de VGC op basis daarvan genomen?

Zo nee: welke gegevens omvat die continue monitoring dan precies?

2. Operationele capaciteit

Hoeveel netto bijkomende operationele plaatsen verwacht u concreet tegen eind 2027 en tegen 2030?

Hoeveel van die plaatsen beschikken vandaag al over financiering, een locatie en een voorziene openingsdatum?

3. Personeel

Hoeveel bijkomende kinderbegeleiders zijn nodig om de geplande capaciteitsuitbreiding effectief te realiseren?

Welke concrete en meetbare personeelsdoelstelling legt u vast tegen eind 2027?

4. Kwaliteit en financieringsmodel

Hoe beoordeelt u het grote verschil tussen vrijprijsinitiatieven en inkomensgerelateerde opvang?

Zal de VGC bij toekomstige infrastructuursteun en capaciteitsuitbreiding sterker rekening houden met kwaliteitsindicatoren, beleidsvoerend vermogen en het financieringsmodel van organisatoren, binnen haar eigen bevoegdheden?

5. Organisatorische draagkracht en infrastructuur

U verklaarde in april dat 90 procent van een vorige uitbreidingsronde bij één organisator terecht kwam en dat de VGC actief nieuwe locaties zoekt.

Welke concrete locaties zijn sinds april geïdentificeerd of in ontwikkeling? Hoeveel plaatsen moeten zij opleveren en wanneer worden zij operationeel?

Is de afhankelijkheid van een beperkt aantal organisatoren ondertussen verminderd?

6. Controleerbare opvolging

Bent u bereid om uiterlijk 30 november 2026 aan deze Raad een geïntegreerd overzicht te bezorgen van:

- de operationele capaciteit
- de geplande uitbreidingen
- de personeelsbehoefte
- de infrastructuurprojecten
- en de relevante geaggregeerde kwaliteitssignalen?

Bent u bereid dat overzicht vervolgens minstens halfjaarlijks te actualiseren?

Mevrouw de collegevoorzitter,

In april zei u dat de cijfers continu worden gemonitord.

Vandaag blijkt dat er ernstige kwaliteitssignalen zijn, dat personeel en organisatorische draagkracht onder druk staan en dat een deel van de aangekondigde uitbreiding nog moet worden omgezet in werkelijk operationele plaatsen.

Daarom volstaat het niet langer om te verwijzen naar monitoring. Deze Raad moet weten wat u monitort, welke problemen u vaststelt en welke beslissingen u vervolgens neemt.

Meer plaatsen creëren zonder voldoende personeel en kwaliteitsbewaking is geen capaciteitsbeleid. Het is capaciteit op papier.

Mijn slotvraag is dan ook eenvoudig en concreet:

Welke beslissing heeft u sinds april genomen op basis van uw continue monitoring? En tegen wanneer zal deze Raad kunnen vaststellen dat de aangekondigde plaatsen niet alleen bestaan op papier, maar werkelijk open zijn, voldoende personeel hebben en aantoonbaar kwaliteitsvol en veilig zijn?

Want uiteindelijk telt niet wat wordt aangekondigd, maar wat gezinnen daadwerkelijk krijgen: een beschikbare plaats, met voldoende personeel, in een veilige en kwaliteitsvolle Nederlandstalige opvang.

Ik dank u.

Type vraag: *Vraag om uitleg*
Van: Sonja Hoylaerts
Datum van indiening: 9/09/2026

Aan: **Elke Van den Brandt**

Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: De kwaliteit van Nederlandstalige crèches in Brussel

Voorzitter, collega's,

Uit onderzoek van BRUZZ en Knack blijkt dat bijna een kwart van de Nederlandstalige crèches in Brussel de voorbije vier jaar opmerkingen kreeg na een inspectie. In Vlaanderen gaat het om ongeveer één op de tien crèches. Dat verschil is bijzonder groot en kan moeilijk zomaar naast ons neergelegd worden.

De opmerkingen gaan onder meer over veiligheid, organisatie en management. Vooral crèches met een vrij tarief blijken vaker slecht te scoren. Dat is verontrustend. Voor ouders maakt het immers niet uit onder welk financieringssysteem een crèche valt. Zij moeten erop kunnen rekenen dat hun kind in een veilige en kwaliteitsvolle omgeving wordt opgevangen.

We weten natuurlijk dat de Brusselse kinderopvang voor grote uitdagingen staat. Er is een groot tekort aan opvangplaatsen, er is een aanhoudend personeelstekort en het is niet eenvoudig om voldoende gekwalificeerde medewerkers te vinden en te behouden. De druk op de sector is groot.

Maar net daarom mogen we niet alleen kijken naar het aantal plaatsen dat we creëren. Capaciteit is belangrijk, absoluut, maar kwaliteit is dat evenzeer. Nieuwe plaatsen creëren heeft weinig zin als bestaande crèches tegelijk moeite hebben om aan de opgelegde normen te voldoen.

Het verschil met Vlaanderen is bovendien te groot om louter te verklaren door de Brusselse context. Als bijna één op de vier Nederlandstalige crèches opmerkingen krijgt, moeten we volgens mij vooral willen weten waar het misloopt, welke problemen terugkeren en wat we daar concreet aan kunnen doen.

De VGC voert de inspecties uiteraard niet zelf uit, maar speelt wel een belangrijke rol in de ondersteuning van de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel. Die rol moeten we ernstig nemen. Zeker wanneer uit de cijfers blijkt dat Brussel op dit vlak duidelijk slechter scoort.

Ik vind het dan ook belangrijk dat we niet alleen vaststellen dat er een probleem is, maar dat we bekijken waar de VGC zelf kan bijsturen en waar bijkomend overleg met Vlaanderen nodig is.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

1. Hoe beoordeelt het collegelid deze cijfers en het grote verschil tussen Brussel en Vlaanderen?
2. Heeft het College zicht op welke tekortkomingen het vaakst voorkomen bij Nederlandstalige crèches in Brussel en wat daarvan de belangrijkste oorzaken zijn?
3. Welke ondersteuning biedt de VGC vandaag aan crèches die problemen ondervinden op het vlak van kwaliteit, organisatie, personeel of taal? Is het collegelid van oordeel dat die ondersteuning moet worden versterkt?
4. Hoe kijkt het collegelid naar het verschil tussen crèches met een vrij tarief en crèches met een inkomenstarief?
5. Welke concrete stappen zal het College nu zetten, zowel binnen de eigen bevoegdheden als in overleg met de Vlaamse overheid en het Agentschap Opgroeien?

Aan: **Elke Van den Brandt**

Bevoegdheden: Collegelid bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Problemen in Brusselse kinderdagverblijven volgens inspectieverslagen van zorginspectie

In Bruzz konden we kennisnemen van een zorgwekkend artikel over het grote aantal kinderdagverblijven dat niet in orde zou zijn met de normen inzake veiligheid, omkadering, infrastructuur, ... Bruzz en Knack hebben de inspectieverslagen in Brussel en Vlaanderen doorgelicht. Het verontrustende is vooral dat die cijfers in Brussel (maar ook in de Rand) beduidend hoger liggen dan in de grote Vlaamse steden. Er zijn wellicht een aantal verklarende factoren. Zo is er bijvoorbeeld het grote aantal kinderdagverblijven dat in Brussel door het Agentschap Opgroeien wordt erkend en werkt met vrije prijzen (dus niet inkomensgerelateerd) en dus ook niet op dezelfde manier wordt gesubsidieerd. Het ene is wellicht het gevolg van het andere. Vaak is dit het gevolg van een gebrek aan subsidies, terwijl er duidelijk een tekort is aan opvangplaatsen voor kinderen in Brussel.

Een tweede specifieke factor in Brussel is dat het Vlaamse netwerk van kinderdagverblijven moet beantwoorden aan de grootstedelijke noden inzake kinderopvang, naast een Franstalig netwerk dat met andere normen en andere subsidievoorwaarden werkt. Tot slot is het belangrijk te benadrukken hoe belangrijk het aanbod aan kinderopvang (Nederlandstalig én Franstalig) is voor de Brusselse arbeidsmarkt en economie, en voor de emancipatie van vrouwen (en mannen).

1. Kan het collegelid haar bevindingen geven over de cijfers van de doorlichting door Bruzz en Knack vanuit de eigen VGC-administratie en op basis van de signalen vanuit het werkveld?
2. Wat verklaart volgens het collegelid het verschil tussen Brussel en Antwerpen in deze cijfers? Er wordt in Brussel bovendien extra wordt geïnvesteerd in de kinderopvang door de VGC. Dit flankerende beleid zou moeten leiden tot een meetbare meerwaarde in Brussel.
3. Heeft de VGC een strategie om het aantal gesubsidieerde kinderopvangplaatsen te verhogen en de kwaliteit ervan te verbeteren. Is er een strategie om een aantal vrije kinderdagverblijven te laten inkantelen in het gesubsidieerde kader? Hoe verloopt die evolutie, in voorkomend geval? Wat zijn de vooropgestelde doelstellingen? Wat investeert de VGC in respectievelijk de begeleiding en omkadering, de infrastructuur, de uitrusting en de inrichting van kinderdagverblijven? Wat is het afgesproken meerjarenperspectief qua investeringen in kinderdagverblijven?
4. Investeert de Vlaamse Gemeenschap mee in dit plan? Haalt de Vlaamse Gemeenschap de Brusselnorm inzake het aanbod aan kinderopvang en kinderdagverblijven? (Overeenkomstig de beleidsdoelstelling van de Vlaamse Regering beschouwt de Vlaamse Gemeenschap 30% van de Brusselse bevolking als doelgroep voor haar beleid in Brussel en stelt ze voorop om 5% van de totale Vlaamse gemeenschapsuitgaven te besteden aan het Vlaamse gemeenschapsbeleid in en voor Brussel).

Imane Belguenani
Raadslid RVG

Type vraag: *Vraag om Uitleg*
Van: Benjamin Dalle
Datum van indiening: 12/09/2026

Aan: Elke Van Den Brandt

Bevoegdheden: collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: Kwaliteit van Nederlandstalige kinderopvang in Brussel

Geachte collegevoorzitter,

Op 7 juli 2026 bespraken we in deze commissie de problematiek van de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel naar aanleiding van de meest recente capaciteitscijfers van het Agentschap Opgroeien. Daarbij wees ik onder meer op de daling van het aantal Nederlandstalige opvangplaatsen, het grote aantal onbeantwoorde opvangvragen en de impact van het personeelstekort op de effectief beschikbare capaciteit.

Nu blijkt uit recent onderzoek van BRUZZ en Knack, gebaseerd op meer dan 3.300 inspectieverslagen, dat naast de capaciteit ook de kwaliteit van de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel belangrijke aandachtspunten kent.

Uit het recente dataonderzoek van BRUZZ en Knack blijkt dat 23 procent van de Nederlandstalige crèches in Brussel de afgelopen vier jaar een advies tot handhaving kreeg. In Vlaanderen gaat het om 10 procent. In Antwerpen en Gent ligt het aandeel eveneens aanzienlijk lager dan in Brussel.

Deze cijfers verdienen onze aandacht. Een advies tot handhaving betekent uiteraard niet automatisch dat een kinderopvanginitiatief ondermaatse opvang biedt. De overgrote meerderheid van de Brusselse kinderopvanginitiatieven levert dagelijks kwaliteitsvol werk, vaak in moeilijke omstandigheden. Tegelijk is het verschil met Vlaanderen te groot om te negeren.

Brusselse kinderen en ouders moeten kunnen rekenen op dezelfde kwaliteitsgarantie als kinderen en ouders in Vlaanderen. De kwaliteitsnormen mogen niet verschillen naargelang de plaats waar een kind wordt opgevangen. Wel moet de ondersteuning rekening houden met de specifieke Brusselse context.

Die context is bijzonder. Kinderopvanginitiatieven worden geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt, een tekort aan Nederlandstalige kinderbegeleiders, hoge kosten en beperkte beschikbaarheid van geschikte infrastructuur. Uit de inspectieverslagen blijkt bovendien dat taalproblemen en personeelstekorten in een aantal gevallen samenkomen.

Een tweede aandachtspunt is de frequentie van de inspecties. Volgens het onderzoek kreeg slechts ongeveer 30 procent van de Brusselse crèches de voorbije drie jaar minstens twee inspecties, terwijl Zorginspectie dit zelf als streefdoel hanteert. Regelmatige inspectie is niet alleen belangrijk vanuit handhaving, maar kan ook een belangrijke rol spelen in het vroeg detecteren van problemen en het bieden van gerichte ondersteuning.

Ten slotte valt het grote verschil op tussen opvanginitiatieven met een vrije prijs en opvang met een inkomenstarief. 64 procent van de vrije-prijscrèches kreeg sinds 2022 een advies tot

handhaving, tegenover 12 procent van de inkomensgerelateerde opvang. Dat verschil verdient verder onderzoek. Tegelijk bevestigt het volgens mij het belang van de keuze om verder te investeren in inkomensgerelateerde kinderopvangplaatsen. Zoals u aangaf in deze Commissie in juli steeg het aandeel daarvan in Brussel van 57 procent in 2014 naar 81 procent vandaag. De Vlaamse regering heeft bovendien aangekondigd deze legislatuur nog 450 bijkomende inkomensgerelateerde plaatsen in Brussel te willen realiseren.

Mevrouw de Voorzitter, u verklaarde naar aanleiding van het onderzoek aan dat de VGC bij de Vlaamse regering “op tafel zal kloppen” en erop zal aandringen dat eerdere engagementen worden uitgevoerd. De VGC wil daarnaast zelf investeren in infrastructuur, veilige buitenruimtes en de begeleiding van langdurig werkzoekenden naar jobs in de kinderopvang. Ik wil benadrukken dat het is belangrijk dat deze ondersteuning niet pas wordt geboden wanneer een tekort tot een handavingsdossier leidt. Coaching, taalondersteuning en ondersteuning bij infrastructuur moeten beschikbaar zijn vóór problemen escaleren.

Ik heb voor u de volgende vragen:

1. Hoe beoordeelt u de vaststelling dat 23 procent van de Nederlandstalige Brusselse crèches sinds 2022 een advies tot handhaving kreeg, tegenover 10 procent in Vlaanderen? Welke verklaringen ziet u voor dit verschil?
2. Welke bijkomende preventieve ondersteuning wil de VGC aanbieden aan kinderopvanginitiatieven die moeilijkheden ondervinden op het vlak van personeel, taal, administratie of infrastructuur, zodat problemen kunnen worden aangepakt vóór ze tot handhaving leiden?
3. Slechts ongeveer 30 procent van de Brusselse crèches kreeg de afgelopen drie jaar minstens twee inspecties. Welke stappen zal u zetten om ervoor te zorgen dat regelmatige inspectie en preventieve begeleiding in Brussel voldoende worden gegarandeerd?
4. Hoe verklaart u het grote verschil in handavingsadviezen tussen vrije-prijscrèches (64 procent) en inkomensgerelateerde opvang (12 procent)? Zal de VGC dit verschil verder laten onderzoeken?
5. U heeft aangegeven bij de Vlaamse regering te zullen aandringen op de uitvoering van haar engagementen. Welke concrete engagementen verwacht de VGC van Vlaanderen, en op welke termijn?
6. Op 1 januari 2027 daalt het begeleider-kind ratio van 1 op 8 naar 1 op 5 voor baby's en 1 op 7 voor oudere peuters. Welke impact verwacht u van deze verlaging, onder meer in licht van het huidige personeelstekort?
7. Welke bijkomende middelen en maatregelen plant de VGC zelf deze legislatuur om de kwaliteit van de Nederlandstalige kinderopvang in Brussel te versterken en hoe ziet ze haar regierol in dit dossier verder concreet?

Ik dank u voor uw antwoord,
Benjamin Dalle